

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (siódma izba)

z dnia 19 grudnia 2008 r. *

W sprawie C-551/07

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Verwaltungsgerichtshof (Austria) postanowieniem z dnia 22 listopada 2007 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 11 grudnia 2007 r., w postępowaniu:

Deniz Sahin

przeciwko

Bundesminister für Inneres,

TRYBUNAŁ (siódma izba),

w składzie: A. Ó Caoimh, prezes izby, J.N. Cunha Rodrigues (sprawozdawca) i J. Klučka, sędziowie,

* Język postępowania: niemiecki.

rzecznik generalny: J. Mazák,
sekretarz: R. Grass,

podjąwszy decyzję o rozstrzygnięciu sprawy postanowieniem z uzasadnieniem, zgodnie z art. 104 § 3 akapit pierwszy regulaminu,

po wysłuchaniu rzecznika generalnego,

wydaje następujące

Postanowienie

- ¹ Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s. 77, sprostowania: Dz.U. 2004, L 229, s. 35, Dz.U. 2005, L 197, s. 34 i Dz.U. 2007, L 204, s. 28, zwanej dalej „dyrektywą”), art. 18 WE i 39 WE oraz prawa podstawowego do poszanowania życia rodzinnego.

- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między obywatelem tureckim D. Sahinem a Bundesminister für Inneres (federalnym ministrem spraw wewnętrznych) dotyczącym odmowy wydania karty stałego pobytu.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

- 3 Zgodnie z art. 1 dyrektywy:

„Niniejsza dyrektywa ustanawia:

- a) warunki regulujące korzystanie z prawa swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich przez obywateli Unii i członków ich rodziny;

- b) prawo stałego pobytu na terytorium państw członkowskich dla obywateli Unii i członków ich rodziny;

- c) ograniczenia w prawach określonych w lit. a) i b) uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego”.

4 Artykuł 2 dyrektywy stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

- 1) »obywatel Unii« oznacza każdą osobę mającą obywatelstwo państwa członkowskiego;
- 2) »członek rodziny« oznacza:
 - a) współmałżonka;
 - b) partnera, z którym obywatel Unii zawarł zarejestrowany związek partnerski, na podstawie ustawodawstwa danego państwa członkowskiego, jeżeli ustawodawstwo przyjmującego państwa członkowskiego uznaje równoważność między zarejestrowanym związkiem partnerskim a małżeństwem, oraz zgodnie z warunkami ustanowionymi w odpowiednim ustawodawstwie przyjmującego państwa członkowskiego;

c) bezpośrednich zstępnych, którzy nie ukończyli dwudziestego pierwszego roku życia lub pozostają na utrzymaniu, oraz tych [bezpośrednich zstępnych] współmałżonka lub partnera, jak zdefiniowano w lit. b);

d) bezpośrednich wstępnych pozostających na utrzymaniu oraz tych [pośrednich wstępnych] współmałżonka lub partnera, jak zdefiniowano w lit. b);

3) »przyjmujące państwo członkowskie« oznacza państwo członkowskie, do którego przybywa obywatel Unii w celu skorzystania z jego/jej prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu”.

5 Artykuł 3 dyrektywy stanowi:

„1. Niniejszą dyrektywę stosuje się w odniesieniu do wszystkich obywateli Unii, którzy przemieszczają się do innego państwa członkowskiego lub przebywają w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, którego są obywatelami, oraz do członków ich rodziny, jak zdefiniowano w art. 2 ust. 2, którzy im towarzyszą lub do nich dołączają.

2. Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek osobistego prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu zainteresowanych osób przyjmujące państwo członkowskie, zgodnie ze swoim ustawodawstwem krajowym, ułatwia wjazd i pobyt następujących osób:

- a) wszelkich innych członków rodziny, bez względu na ich przynależność państwową, którzy nie są objęci definicją określoną w art. 2 ust. 2, a w kraju, z którego przybyli, pozostają na utrzymaniu lub są członkami gospodarstwa domowego obywatela Unii, posiadającymi pierwotne prawo pobytu, lub gdzie istnieją poważne względy zdrowotne ściśle wymagające osobistej opieki obywatela Unii nad członkiem rodziny;
- b) partnera, z którym obywatel Unii pozostaje w stałym, należycie poświadczonym związku.

Przyjmujące państwo członkowskie dokonuje szczegółowej analizy osobistych okoliczności i uzasadnia każdą odmowę wjazdu lub pobytu wobec tych osób”.

6 Artykuł 6 dyrektywy ma następujące brzmienie:

„1. Przez okres nieprzekraczający trzech miesięcy obywatele Unii posiadają prawo pobytu na terytorium innego państwa członkowskiego bez wypełniania jakichkolwiek warunków i formalności innych niż wymóg posiadania ważnego dowodu tożsamości lub paszportu.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również w odniesieniu do posiadających ważny paszport członków rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, towarzyszących lub dołączających do obywatela Unii”.

7 Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy:

„1. Wszyscy obywatele Unii posiadają prawo pobytu na terytorium innego państwa członkowskiego przez okres dłuższy niż trzy miesiące, jeżeli:

- a) są pracownikami najemnymi lub osobami pracującymi na własny rachunek w przyjmującym państwie członkowskim; lub
 - b) posiadają wystarczające zasoby dla siebie i członków ich rodziny, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego w okresie pobytu, oraz są objęci pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym w przyjmującym państwie członkowskim; lub
 - c) — są zapisani do instytucji prywatnej lub publicznej, uznanej lub finansowanej przez przyjmujące państwo członkowskie na podstawie przepisów prawnych lub praktyki administracyjnej, zasadniczo w celu odbycia studiów, włącznie z kształceniem zawodowym; oraz
- są objęci pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym w przyjmującym państwie członkowskim i zapewnią odpowiednią władzę krajową, za pomocą oświad-

czenia lub innego równoważnego środka według własnego wyboru, że posiadają wystarczające zasoby dla siebie i członków rodziny, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego w okresie ich pobytu; lub

- d) są członkami rodziny towarzyszącymi lub dołączającymi do obywatela Unii, który spełnia warunki określone w lit. a), b) lub c).

2. Prawo pobytu przewidziane w ust. 1 rozciąga się na członków rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, towarzyszących lub dołączających do obywatela Unii w przyjmującym państwie członkowskim, o ile tacy obywatele Unii spełniają warunki określone w ust. 1 lit. a), b) lub c)”.
8

Artykuł 9 jest sformułowany następująco:

„1. Państwa członkowskie wydają kartę pobytową członkom rodziny obywatela Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, jeżeli planowany okres pobytu przekracza trzy miesiące.

2. Nieprzekraczalny termin dla złożenia wniosku o kartę pobytową nie może być krótszy niż trzy miesiące od dnia przyjazdu.

3. Niedopełnienie wymogu złożenia wniosku o kartę pobytową przez zainteresowaną osobę może podlegać proporcjonalnym i niedyskryminującym karom”.

9 Artykuł 10 dyrektywy stanowi:

„1. Prawo pobytu dla członków rodziny obywatela Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, zostaje stwierdzone poprzez wydanie dokumentu zwanego »Kartą pobytową członka rodziny obywatela Unii« nie później niż sześć miesięcy od dnia, w którym złożyli wniosek. Zaświadczenie o złożeniu wniosku na kartę pobytową jest wydawane bezzwłocznie.

2. W celu wydania karty pobytowej państwa członkowskie wymagają okazania następujących dokumentów:

- a) ważnego paszportu;
- b) dokumentu poświadczającego istnienie więzi rodzinnych lub zarejestrowanego związku;
- c) zaświadczenia o rejestracji lub — w przypadku braku systemu rejestracji — jakiegokolwiek innego dowodu pobytu w przyjmującym państwie członkowskim obywatela Unii, któremu towarzyszą lub do którego dołączają;

- d) w przypadkach objętych art. 2 ust. 2 lit. c) i d), udokumentowanego dowodu, że warunki w nim ustanowione zostały spełnione;

[...]”.

¹⁰ Artykuł 27 stanowi w ust. 1 i 2:

„1. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozdziału państwa członkowskie mogą ograniczyć swobodę przemieszczania się i pobytu obywateli Unii i członków ich rodziny, bez względu na przynależność państwową, kierując się względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego. Na względy te nie można się powoływać do celów gospodarczych.

2. Środki podjęte ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego muszą być zgodne z zasadą proporcjonalności i opierać się wyłącznie na indywidualnym zachowaniu danej osoby. Wcześniejsza karalność nie może sama w sobie stanowić podstaw do podjęcia takich środków.

Indywidualne zachowanie danej osoby musi stanowić rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie narażające jeden z podstawowych interesów społecznych. Nie są dopuszczalne uzasadnienia, które nie są bezpośrednio związane z danym indywidualnym przypadkiem lub opierają się na względach ogólnej prewencji”.

11 W art. 35 dyrektywy uściślono:

„Państwa członkowskie mogą przyjąć niezbędne środki w celu odmowy, zniesienia lub wycofania jakiegokolwiek prawa przyznanego niniejszą dyrektywą w przypadku nadużycia praw lub oszustw, na przykład małżeństw fikcyjnych. Wszelkie środki tego typu muszą być proporcjonalne i podlegają zabezpieczeniom proceduralnym przewidzianym w art. 30 i 31”.

Uregulowania krajowe

12 Paragraf 1 ust. 2 Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (ustawy o osiedlaniu się i pobycie, BGBl. I, 100/2005, zwanej dalej „NAG”) w brzmieniu obowiązującym w sprawie przed sądem krajowym stanowi:

„Niniejsza ustawa federalna nie stosuje się do cudzoziemców, którzy:

- 1) uzyskali zezwolenie na pobyt na podstawie Asylgesetz 2005 [ustawy o azylu z 2005 r.], BGBl. I nr 100 lub na podstawie wcześniejszych przepisów azylowych, o ile niniejsza ustawa federalna nie stanowi inaczej.

[...]”.

13 Paragraf 51 NAG stanowi:

„Obywatele EOG, którzy korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywają dłużej niż trzy miesiące na terytorium Austrii, mają prawo do osiedlenia się, jeśli:

- 1) są pracownikami najemnymi lub osobami pracującymi na własny rachunek w Austrii;
- 2) oni i ich członkowie rodziny są objęci wystarczającym ubezpieczeniem zdrowotnym i udowodnią, że posiadają wystarczające zasoby, aby pokryć koszty swojego utrzymania i w ten sposób nie będą musieli korzystać ze świadczeń pomocy społecznej podczas okresu osiedlenia się lub
- 3) odbywają studia w szkole lub instytucji prywatnej lub publicznej, uznanej na podstawie przepisów prawnych i spełniają warunki pkt 2”.

14 Paragraf 52 tej ustawy stanowi:

„Członkowie rodziny obywateli EOG uprawnionych do swobodnego przemieszczania się (§ 51), którzy sami są obywatelami EOG, mają prawo osiedlenia się w Austrii, jeśli są:

- 1) małżonkiem;

[...]

i towarzyszą tym obywatelom EOG lub do nich dołączają”.

15 Na podstawie § 54 ust. 1 NAG:

„Członkowie rodziny obywateli EOG uprawnionych do swobodnego przemieszczania się (§ 51), którzy nie są obywatelami EOG i spełniają warunki wymienione w § 52 pkt 1–3, mają prawo do osiedlenia się. Na wniosek wydaje się im kartę stałego pobytu, która jest ważna 10 lat. Wniosek ten należy złożyć najpóźniej po upływie trzech miesięcy od osiedlenia się w Austrii”.

16 Zgodnie z § 19 Asylgesetz 1997 (ustawy o azylu z 1997 r., BGBl. I, 76/1997):

„1. Osoby ubiegające się o azyl, które [...] znajdują się na terytorium Austrii, mają prawo do tymczasowego pobytu, chyba że ich wniosek zostałby odrzucony z powodu istnienia ostatecznej decyzji w tym zakresie [...]

[...].

3. Tymczasowe zezwolenie na pobyt jest przyznawane z urzędu ubiegającym się o azyl, którym przysługuje tymczasowe prawo pobytu. [...]

[...]”.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

¹⁷ Z postanowienia odsyłającego wynika, że D. Sahin przybył do Austrii w dniu 15 czerwca 2003 r. i w dniu 3 października 2003 r. złożył wniosek o azyl. Wniosek ten nie został rozpoznany decyzją ostateczną, zainteresowany korzysta więc z prawa do tymczasowego pobytu na podstawie ustawy o azylu z 1997 r.

¹⁸ W dniu 22 kwietnia 2006 r. D. Sahin zawarł związek małżeński z obywatelką Niemiec. Z informacji przekazanych przez sąd odsyłający wynika, iż zamieszkiwali oni razem z ich wspólnym dzieckiem od narodzin tego dziecka w dniu 19 lipca 2005 r.

¹⁹ Powołując się na fakt zawarcia małżeństwa D. Sahin złożył w dniu 29 maja 2006 r. wniosek o wydanie karty stałego pobytu na podstawie § 54 NAG. Landeshauptmann (gubernator) Dolnej Austrii oddalił ten wniosek na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 NAG.

20 Decyzją z dnia 14 marca 2007 r. Bundesminister für Inneres oddalił odwołanie D. Sahina od Landeshaupmann Dolnej Austrii. Bundesminister für Inneres uważa, że NAG, a tym samym § 54 tej ustawy nie stosuje się do sytuacji zainteresowanego, ponieważ korzysta on z prawa do pobytu tymczasowego na podstawie przepisów azylowych. Ponadto wskazuje, że niemiecka małżonka D. Sahina, która według jej własnych słów „od trzech lat zamieszkuje w Austrii” i prowadzi działalność zawodową, skorzystała z przysługującego jej prawa do swobodnego przemieszczania się w czasie, gdy D. Sahin przebywał już w Austrii. Tym samym warunek ustanowiony w § 52 zdanie ostatnie NAG, zgodnie z którym członek rodziny powinien towarzyszyć osobie korzystającej z prawa do swobodnego przemieszczania się lub do niej dołączyć, nie jest zdaniem tego organu spełniony. W tej kwestii Bundesminister für Inneres powołał się również na art. 7 ust. 2 dyrektywy.

21 D. Sahin zaskarżył decyzję Bundesminister für Inneres do Verwaltungsgerichtshof, który postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) a) Czy art. 3 ust. 1, art. 6 ust. 2, jak również art. 7 ust. 1 lit. d) oraz art. 7 ust. 2 dyrektywy 2004/38 [...] należy interpretować w ten sposób, że obejmują one swoim zakresem także tych członków rodziny w rozumieniu art. 2 pkt 2 dyrektywy, którzy niezależnie od obywatela Unii przybyli do przyjmującego państwa członkowskiego (art. 2 pkt 3 dyrektywy) i dopiero tam nabyli status członka rodziny obywatela Unii lub stworzyli z nim wspólnotę rodzinną?

b) W przypadku odpowiedzi twierdzącej czy dodatkowym warunkiem jest to, aby członek rodziny w chwili nabycia statusu członka rodziny lub stworzenia wspólnoty rodzinnej przebywał zgodnie z prawem w przyjmującym państwie członkowskim? Jeśli tak, to czy do uznania pobytu za zgodny z prawem wystarczy, że członek rodziny jest wyłącznie uprawniony do pobytu ze względu na swoją pozycję osoby ubiegającej się o azyl?

- c) Jeśli z odpowiedzi na pytanie pierwsze a) i b) nie wynika na podstawie dyrektywy żadne prawo pobytu dla członka rodziny, uprawnionego do pobytu jedynie ze względu na »sam« fakt ubiegania się o azyl, który niezależnie od obywatela Unii przybył do przyjmującego państwa członkowskiego i dopiero tam nabył status członka rodziny lub stworzył wspólnotę rodzinną z obywatelem Unii, to czy niemniej jednak jest możliwe wyprowadzenie prawa pobytu z art. 18 WE lub art. 39 WE w świetle podstawowego prawa do poszanowania życia rodzinnego w sytuacji, którą charakteryzuje fakt, że członek rodziny od blisko czterech lat przebywa w przyjmującym państwie członkowskim i od roku żyje tam w związku małżeńskim z obywatelem Unii, z którym prawie od trzech i pół roku prowadzi wspólne życie i z którym ma dwudziestomiesięczne dziecko?
- 2) Czy art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 1 dyrektywy sprzeciwiają się uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym członkowie rodziny obywatela Unii, którzy nie posiadają obywatelstwa jednego z państw członkowskich i którym na mocy prawa wspólnotowego, w szczególności na mocy art. 7 ust. 2 dyrektywy, przysługuje prawo pobytu, nie mogą uzyskać karty pobytowej (»Karty pobytowej członka rodziny obywatela Unii«) jedynie z tego względu, że posiadają (tymczasowe) zezwolenie na pobyt w przyjmującym państwie członkowskim na podstawie przepisów azylowych tego państwa?».

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

Uwagi wstępne

- ²² Zgodnie z art. 104 § 3 akapit pierwszy regulaminu, jeżeli pytanie zadane Trybunałowi w trybie prejudycjalnym jest identyczne z pytaniem, w przedmiocie którego Trybunał już orzekał lub odpowiedź na takie pytanie może zostać w sposób jednoznaczny wyprowadzona z istniejącego orzecznictwa, Trybunał może, po wysłuchaniu rzecznika

generalnego, w każdym czasie orzec postanowieniem z uzasadnieniem, zawierającym odesłanie do odpowiedniego orzecznictwa.

23 Trybunał uważa, że tak właśnie jest w niniejszej sprawie.

W przedmiocie pytania pierwszego lit. a) i b)

24 Poprzez pytanie pierwsze lit. a) i b) sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy wykładni art. 3 ust. 1, art. 6 ust. 2 oraz art. 7 ust. 1 lit. d) i art. 7 ust. 2 dyrektywy należy dokonywać w ten sposób, że dotyczą one członków rodziny, którzy przybyli do przyjmującego państwa członkowskiego niezależnie od obywatela Unii i nabyli status członka rodziny bądź stworzyli wspólnotę rodzinną z tym obywatelem Unii, będąc już w tym państwie. Sąd odsyłający chciałby ponadto ustalić, czy ma znaczenie okoliczność, że w chwili nabycia statusu członka rodziny lub stworzenia wspólnoty rodzinnej członek rodziny przebywa zgodnie z prawem w przyjmującym państwie członkowskim, a w razie odpowiedzi twierdzącej, czy dla spełnienia przesłanki zgodnego z prawem pobytu wystarczające jest, by uprawnienie do pobytu członka rodziny wynikało jedynie z jego pozycji osoby ubiegającej się o azyl.

25 Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy stanowi, że stosuje się ona do wszystkich obywateli Unii, którzy przemieszczają się do innego państwa członkowskiego lub przebywają w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, którego są obywatelami, oraz do członków ich rodziny, jak zdefiniowano w art. 2 ust. 2 dyrektywy, którzy im towarzyszą lub do nich dołączają.

- 26 Artykuły 6 i 7 dyrektywy, dotyczące odpowiednio prawa pobytu na okres do trzech miesięcy i prawa pobytu na okres powyżej trzech miesięcy, zawierają także wymóg, by członkowie rodziny obywatela Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, „towarzyszyli” lub „dołączali” do tego obywatela w przyjmującym państwie członkowskim, by móc tam skorzystać z prawa pobytu.
- 27 W sprawie C-127/08 *Metock i in.*, zakończonej wyrokiem z dnia 25 lipca 2008 r., dotychczas nieopublikowanym w Zbiorze, pkt 87, 88, Trybunał orzekł, że żaden z tych przepisów nie wymaga, żeby obywatel Unii założył rodzinę, zanim przeniesie się do przyjmującego państwa członkowskiego, aby członkowie jego rodziny, obywatele państw trzecich, mogli skorzystać z praw ustanowionych w tej dyrektywie oraz że przeciwnie, stanowiąc, że członkowie rodziny obywatela Unii mogą dołączyć do niego w przyjmującym państwie członkowskim, prawodawca wspólnotowy uznał, że obywatel Unii może założyć rodzinę dopiero po skorzystaniu z prawa swobodnego przemieszczania się.
- 28 Ponadto w pkt 93 tego wyroku Trybunał orzekł, że zwrot „członk[owie] [...] rodziny [obywatela Unii], [...] którzy [mu] towarzyszą”, znajdujący się w art. 3 ust. 1 wskazanej dyrektywy, należy interpretować w ten sposób, że obejmuje on zarówno członków rodziny obywatela Unii, którzy wjechali razem z nim do przyjmującego państwa członkowskiego, jak i tych, którzy przebywają z nim w tym państwie członkowskim, bez konieczności rozróżniania w tym drugim przypadku, czy obywatele państw trzecich wjechali do tego państwa członkowskiego przed przybyciem lub po przybyciu obywatela Unii, czy też przed lub po tym, jak zostali członkami jego rodziny.
- 29 W pkt 95 ww. wyroku w sprawie *Metock i in.* Trybunał uściślił, że jeżeli obywatel państwa trzeciego, będący członkiem rodziny obywatela Unii, wywodzi z dyrektywy prawo wjazdu i prawo pobytu w przyjmującym państwie członkowskim, państwo to może ograniczyć to prawo wyłącznie z zachowaniem art. 27 i 35 tej dyrektywy.

- 30 Z pkt 96 tego samego wyroku wynika, że przestrzeganie wymienionego art. 27 jest konieczne w szczególności, jeżeli państwo członkowskie zamierza nałożyć karę na obywatela państwa trzeciego z uwagi na naruszenie przez niego przepisów krajowych imigracyjnych przy wjeździe lub pobycie na terytorium tego państwa, zanim został on członkiem rodziny obywatela Unii.
- 31 Bezsporne jest, że w stosunku do osoby takiej jak D. Sahin, który przed nabyciem statusu członka rodziny obywatela Unii był uprawniony do tymczasowego pobytu na terytorium państwa członkowskiego na podstawie ustawodawstwa tego państwa w oczekiwaniu na decyzję w przedmiocie wniosku o azyl, nie można na tej tylko podstawie zastosować art. 27 dyrektywy.
- 32 Jak Trybunał orzekł w pkt 99 ww. wyroku w sprawie Metock i in., obywatel państwa trzeciego, będący współmałżonkiem obywatela Unii zamieszkującego w państwie członkowskim, którego obywatelstwa nie posiada, i towarzyszący temu obywatelowi Unii lub dołączający do niego, korzysta z przepisów omawianej dyrektywy, niezależnie od miejsca i daty zawarcia przez nich związku małżeńskiego oraz sposobu, w jaki ten obywatel państwa trzeciego wjechał do przyjmującego państwa członkowskiego.
- 33 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze lit. a) i b) należy udzielić następującej odpowiedzi: wykładni art. 3 ust. 1, art. 6 ust. 2 oraz art. 7 ust. 1 lit. d) i art. 7 ust. 2 dyrektywy należy dokonywać w ten sposób, że dotyczą one także członków rodziny, którzy przybyli do przyjmującego państwa członkowskiego niezależnie od obywatela Unii i nabyli status członka rodziny bądź stworzyli wspólnotę rodzinną z tym obywatelem Unii, będąc już w tym państwie. Nie ma w tej kwestii znaczenia okoliczność, że w chwili nabycia przez członka rodziny tego statusu lub stworzenia wspólnoty rodzinnej przebywa on tymczasowo w przyjmującym państwie członkowskim na podstawie przepisów azylowych tego państwa.

W przedmiocie pytania pierwszego lit. c)

- 34 Mając na względzie odpowiedź na pytanie pierwsze lit. a) i b), nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytanie pierwsze lit. c). Zostało ono przedstawione jedynie na wypadek, gdyby dyrektywę należało rozumieć w ten sposób, że nie przyznaje ona prawa pobytu członkowi rodziny znajdującemu się w sytuacji takiej jak skarżący w postępowaniu przed sądem krajowym.

W przedmiocie pytania drugiego

- 35 Jak wskazano w pkt 32 niniejszego postanowienia, w pkt 99 ww. wyroku w sprawie Metock i in. Trybunał orzekł, że obywatel państwa trzeciego, będący współmałżonkiem obywatela Unii zamieszkującego w państwie członkowskim, którego obywatelstwa nie posiada, i towarzyszący temu obywatelowi Unii lub dołączający do niego, korzysta z przepisów dyrektywy.
- 36 Jak wynika z odpowiedzi na pytanie pierwsze lit. a) i b), osoba znajdująca się w sytuacji takiej jak D. Sahin korzysta z prawa pobytu na podstawie art. 7 ust. 2 dyrektywy.
- 37 Z art. 9 ust. 1 i z art. 10 ust. 1 dyrektywy wynika, że karta pobytowa jest dokumentem, który stwierdza istnienie prawa pobytu przez okres przekraczający trzy miesiące w państwie członkowskim członków rodziny obywatela Unii, którzy nie posiadają obywatelstwa państwa członkowskiego.

- 38 Artykuł 10 ust. 2 dyrektywy wymienia enumeratywnie dokumenty, których przedstawienia może państwo członkowskie wymagać od członka rodziny obywatela Unii dla celów wydania karty pobytowej (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Metock i in., pkt 53).
- 39 Odmowa wydania karty pobytowej członka rodziny obywatela Unii z tego jedynie powodu, że zainteresowany posiada jedynie tymczasowe zezwolenie na pobyt w tym państwie na podstawie przepisów azylowych przyjmującego państwa członkowskiego, oznaczałoby dodanie warunku uzupełniającego w stosunku do tych, które zostały wyczerpująco wymienione w art. 10 ust. 2 dyrektywy.
- 40 W tych okolicznościach na pytanie drugie należy odpowiedzieć w ten sposób, że art. 9 ust. 1 i art. 10 dyrektywy stoją na przeszkodzie przepisom krajowym, zgodnie z którymi członkowie rodziny obywatela Unii, którzy nie posiadają obywatelstwa jednego z państw członkowskich i którym na mocy prawa wspólnotowego, w szczególności na mocy art. 7 ust. 2 dyrektywy, przysługuje prawo pobytu, nie mogą uzyskać karty pobytowej członka rodziny obywatela Unii jedynie z tego względu, że posiadają tymczasowe zezwolenie na pobyt w przyjmującym państwie członkowskim na podstawie przepisów azylowych tego państwa.

W przedmiocie kosztów

- 41 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (siódma izba) orzeka, co następuje:

- 1) Wykładni art. 3 ust. 1, art. 6 ust. 2 oraz art. 7 ust. 1 lit. d) i art. 7 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG należy dokonywać w ten sposób, że dotyczą one także członków rodziny, którzy przybyli do przyjmującego państwa członkowskiego niezależnie od obywatela Unii i nabyli status członka rodziny bądź stworzyli wspólnotę rodzinną z tym obywatelem Unii, będąc już w tym państwie. Nie ma w tej kwestii znaczenia okoliczność, że w chwili nabycia przez członka rodziny tego statusu lub stworzenia wspólnoty rodzinnej przebywa on tymczasowo w przyjmującym państwie członkowskim na podstawie przepisów azylowych tego państwa.
- 2) Artykuł 9 ust. 1 oraz art. 10 dyrektywy 2004/38 stoją na przeszkodzie przepisom krajowym, zgodnie z którymi członkowie rodziny obywatela Unii, którzy nie posiadają obywatelstwa jednego z państw członkowskich i którym na mocy prawa wspólnotowego, w szczególności na mocy art. 7 ust. 2 dyrektywy, przysługuje prawo pobytu, nie mogą uzyskać karty pobytowej członka rodziny obywatela Unii jedynie z tego względu, że posiadają tymczasowe zezwolenie na pobyt w przyjmującym państwie członkowskim na podstawie przepisów azylowych tego państwa.

Podpisy